

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
імені адмірала Макарова
Факультет економіки моря
Кафедра інтелектуальної цифрової економіки

Код 073424

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор з науково-
педагогічної роботи

Слобдян С.О.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Program of the Discipline

**Економіка діяльності морських портів
та морської транспортної логістики**

**Economics of seaports
and maritime transport logistics**

рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

тип дисципліни – обов'язкова

мова викладання - українська

Миколаїв – 2024

Робоча програма навчальної дисципліни «Економіка діяльності морських портів та морської транспортної логістики» перебуває серед складових комплексної підготовки фахівців галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля», освітня програма «Бізнес та приватне підприємництво». 2024 р. – 14 с.

Розробник:

к.е.н., доц. інтелектуальної цифрової економіки О.П. Корнієнко

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Економіка діяльності морських портів» узгоджено з гарантом освітньої програми.

Гарант освітньої програми: «Бізнес та приватне підприємництво»

к.е.н., доц. О.Ю. Жукова

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Економіка діяльності морських портів та морської транспортної логістики» розглянуто на засіданні кафедри інтелектуальної цифрової економіки

Протокол № 6 від «29» 01 2024р.

Завідувач кафедри

к.е.н., доцентка Корнієнко О.П.

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Економіка діяльності морських портів та морської транспортної логістики» розглянуто методичною радою факультету економіки моря

Протокол № 8 від «06» 02 2024р.

Голова

к.е.н., доцент Івата В.В.

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Економіка діяльності морських портів та морської транспортної логістики» погоджено з навчальним відділом

Начальник відділу,

к.т.н., доцент Лабарткава А.В.

Робочу програму навчальної дисципліни «Економіка діяльності морських портів» затверджено Навчально-методичною радою НУК

Протокол № 1 від «21» 02 2024 р.

Голова НМР НУК

Є.І. Трушляков

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Опис навчальної дисципліни	5
2. Мета вивчення навчальної дисципліни.....	6
3. Передумови для вивчення дисципліни	6
4. Очікувані результати навчання.....	6
5. Програма навчальної дисципліни.....	6
6. Методи навчання, засоби діагностики результатів навчання та методів їх демонстрування	11
7. Форми поточного та підсумкового контролю.....	12
8. Критерії оцінювання результатів навчання	16
9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна	17
10. Рекомендовані джерела інформації... ..	17

ВСТУП Анотація

Актуальність підготовки фахівців за програмою дисципліни «Економіка діяльності морських портів та морської транспортної логістики» полягає в формуванні професійної компетентності і є важливою передумовою академічної мобільності студентів. Зокрема, мова йде про акумуляцію знань і навичок у сфері ефективного функціонування морських торговельних портів; розрахунків технікоексплуатаційних характеристик морських портів, основних методів кількісної та якісної оцінки стану експлуатаційних умов та їх впливу на результати виробничої діяльності підприємств. Послідовна робота з курсом дає можливість студентам самостійно опанувати зміст дисципліни і стати повноцінним фахівцем в бізнесі та підприємстві.

Ключові слова: акваторія порту, АМПУ, дисбуртсменський рахунок, міністерство інфраструктури, морський порт, портові збори, стивідор, територія порту.

Abstract

The relevance of the training of specialists in the program "Economics of Seaports and Maritime Transport Logistics" is the formation of professional competence and is an important prerequisite for academic mobility of students. In particular, it is about accumulating knowledge and skills in the effective functioning of maritime trade ports; calculations of technical and operational characteristics of seaports, basic methods of quantitative and qualitative assessment of operating conditions and their impact on the results of production activities of enterprises. Consistent work with the course enables students to master the content of the discipline independently and to become a fullfledged specialist in business and entrepreneurship.

Key words: water area of the port, AMPU, disbursement account, Ministry of Infrastructure, seaport, port fees, stevedore, port territory.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність (освітня програма), освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 9	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	Обов’язкова	
Модулів – 3		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		3-й	3-й
Електронний адрес РПНД на сайті Університету: http://www.nuos.edu.ua/students/osvita	Спеціальність 076 «Підприємництво та торгівля » Освітня програма «Бізнес та приватне підприємництво»	Семестр	
Індивідуальне науководослідне завдання - КР		5-й, 6-й	5-й, 6-й
		Лекцій	
		5й -30 год 6й - 30 год. Всього 60 год	5й -14 год 6й - 14 год. Всього 28 год.
		Практичні, семінарські	
Загальна кількість годин - 270		5й -30 год 6й - 30 год Всього 60 год	5й -14 год 6й - 14 год. Всього 28 год
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2; самостійної роботи студента – 6	Освітній рівень: перший (бакалаврський)	Самостійна робота	
		150 год.	214 год.
		Індивідуальні завдання: -	
		Вид контролю: екзамен, КР	
		Форма контролю: комбінована	

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Економіка та організація інноваційної діяльності» є формування у бакалаврів компетентностей в сфері оволодіння теорією господарювання та організації виробничого процесу морських портів в нових соціально-економічних умовах. Зокрема, відповідно до освітньо-професійної програми студенти набувають таких компетентностей:

ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 9. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

СК 3. Здатність здійснювати діяльність у взаємодії суб'єктів ринкових відносин.

СК12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовами для вивчення дисципліни є: дисципліни: «Економіка моря», «Економіка підприємства», «Підприємництво у морегосподарському комплексі».

4. Очікувані результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів таких результатів навчання:

ПРН 5. Організовувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.

ПРН 8. Застосовувати одержані знання й уміння для ініціювання та реалізації заходів у сфері збереження навколишнього природного середовища і здійснення безпечної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

ПРН 13. Використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

ПРН 21. Знати особливості ведення бізнесу з огляду на специфіку відповідних видів морської господарської діяльності.

5. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1. ЕКОНОМІКА ДІЯЛЬНОСТІ МОРСЬКИХ ПОРТІВ ТА МОРСЬКОЇ ТРАНСПОРТНОЇ ЛОГІСТИКИ

Змістовний модуль 1. Сучасні тенденції розвитку морських торговельних портів

Тема 1.1. Роль та економічне значення морського порту в транспортному комплексі [5]. стр. 14-25

Тема 1.2. Організаційно-виробнича структура морського торгового порту [5].
стр. 27-38

Тема 1.3. Сучасні морські порти світу і України. Нормативно-законодавча база діяльності морських портів України [3]. стр. 1-115

Тема 1.4. Стратегія інноваційного розвитку в концепції «Індустрія 4.0» вітчизняних морських портів [6]. стр. 132-145

Змістовний модуль 2. Економічні нормативи і показники роботи морських портів

Тема 2.1. Основні показники роботи морського порту [7]. стр. 3-10

Тема 2.2. Нормування елементів рейсу судна [7. стр. 10-15

Тема 2.3. Визначення доходів від перевезень вантажів [7]. стр. 15-21

Тема 2.4. Планування роботи портів [5]. стр. 28-35

МОДУЛЬ 2. ЕКОНОМІКА ДІЯЛЬНОСТІ МОРСЬКИХ ПОРТІВ: СУТНІСТЬ ЛОГІСТИКИ ТА ТЕХНОЛОГІЧНИХ ПРОЦЕСІВ

Змістовний модуль 3. Загальна характеристика технологічних процесів роботи морських портів

Тема 3.1. Основні поняття та роль логістики в морському транспорті [1]. стр. 22-27

Тема 3.2. Поняття і класифікація технологічних процесів порту [5]. стр. 42-56

Тема 3.3. Характеристика і показники перевантажувального процесу [5]. стр. 94-112

Тема 3.4. Технічна база перевантажувального процесу [6]. стр. 94-125

Тема 3.5. Виробничий ритм роботи порту. Положення про організації обробки та обслуговування суден [6]. стр. 127-134

Тема 3.6. Пріоритети стратегічного управління розвитком морських портів України [6]. стр. 138-149

Тематичний план навчальної дисципліни

	Кількість годин							
Назви змістових модулів і тем	Денна форма					Заочна форма		
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		лек	пр	с.р.			лек	пр
5-й семестр								
МОДУЛЬ 1. ЕКОНОМІКА ДІЯЛЬНОСТІ МОРСЬКИХ ПОРТІВ ТА МОРСЬКОЇ ТРАНСПОРТНОЇ ЛОГІСТИКИ								
Тема 1.1. Роль та економічне значення морського порту в транспортному комплексі	17	4	3	10	26	3	3	10
Тема 1.2. Організаційно-виробнича структура морського торгового порту	18	4	4	10				10
Тема 1.3. Сучасні морські порти світу і України. Нормативнозаконодавча база діяльності морських портів України	14	3	4	7	29	3	3	11
Тема 1.4. Стратегія інноваційного розвитку в концепції «Індустрія 4.0» вітчизняних морських портів	15	3	4	8				12
Тема 2.1. Основні показники роботи морського порту	17	4	3	10	38	4	4	16
Тема 2.2. Нормування елементів рейсу судна	18	4	4	10				14
Тема 2.3. Визначення доходів від перевезень вантажів	18	4	4	10	42	4	4	16
Тема 2.4. Планування роботи портів	18	4	4	10				18
Разом за 5-й семестр	135	30	30	75	135	14	14	107
6-й семестр								
МОДУЛЬ 2. ЕКОНОМІКА ДІЯЛЬНОСТІ МОРСЬКИХ ПОРТІВ: СУТНІСТЬ ЛОГІСТИКИ ТА ТЕХНОЛОГІЧНИХ ПРОЦЕСІВ								
Тема 3.1. Основні поняття та роль логістики в морському транспорті	18	4	4	10	24	4	4	16
Тема 3.2. Поняття і класифікація технологічних процесів порту	18	4	4	10	41	4	4	16

Тема 3.3. Характеристика і показники перевантажувального процесу	18	4	4	10				17
Тема 3.4. Технічна база перевантажувального процесу	27	6	6	15	44	4	4	18
Тема 3.5. Виробничий ритм роботи порту. Положення про організації обробки та обслуговування суден	27	6	6	15				18
Тема 3.6. Пріоритети стратегічного управління розвитком морських портів України	27	6	6	15	26	2	2	22
<i>Разом за 6-й семестр</i>	135	30	30	75	135	14	14	107
МОДУЛЬ 3. Курсова робота								
<i>Курсова робота</i>	90	-	-	90	90	-	-	90
Разом за модулем 1 та 2	270	60	60	150	270	28	28	214
Разом за курсом	360	60	60	240	360	28	28	304

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
6-й семестр			
1	Сучасні тенденції розвитку морських торговельних портів. Роль і економічне значення морського порту в транспортному комплексі.	4	7
2	Сучасні морські порти світу і України.	4	
3	Нормативно - законодавча база діяльності морських портів України.	4	7
4	Призначення, організаційна структура і виробничі зв'язки морського торгового порту.	3	
	Разом за 5-й семестр	30	14
7-й семестр			
5	Матеріально-технічна база порту. Основні показники морських перевезень.	4	7
6	Структура виробничого процесу, робочі процеси, операції і прийоми в морських торгових портах.	3	7
	Разом за 6-й семестр	30	14
	Разом за курсом:	60	28

Завдання для самостійної роботи

№	Вид роботи	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
5-й семестр			
1	Підготовка до лекцій	10	15
2	Підготовка до практичних занять:		
	- вивчення тем курсу за списком основної літератури для виконання тестів;	20	20
	- написання рефератів та їх презентація	20	25
	- виконання розрахункових завдань	15	25
	Підготовка до поточного модульного контролю (ПМК)	15	-
	Підготовка домашньої контрольної роботи	-	20
3	Підготовка до екзамену	15	20
	Разом за 5й семестр	95	125
6-й семестр			

1	Підготовка до лекцій	-	15
2	Підготовка до практичних занять:		
	- вивчення тем курсу за списком основної літератури для виконання тестів;	20	20
	- виконання розрахункових завдань	10	15
	Підготовка до ПМК	10	-
	Підготовка домашньої контрольної роботи	-	20
3	Підготовка до екзамену	15	19
	<i>Разом за бй семестр</i>	55	89
	<i>Разом за 5й та бй семестр</i>	150	214
	<i>Виконання і захист курсової роботи</i>	90	90
	<i>Разом за курсом</i>	240	304

Індивідуальне науково-дослідне завдання

Навчальним планом підготовки до освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» передбачається виконання курсової роботи (**90 годин**). Вона виконується за індивідуальними завданнями для кожного студента. Максимальна кількість залікових балів відповідає виконанню розділів курсової роботи, та їх захисту без помилок у встановлений термін, мінімальна – з допустимими помилками, захист пізніше встановленого терміну.

Після закінчення кожного блоку змістових модулів проводиться контрольний захист (КЗ), сума балів за який є оцінкою знань з даного блоку модулів. Вказана сума входить складовою частиною комплексної оцінки знань студента з виконання курсової роботи.

6. Методи навчання, засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування

Засобами оцінювання результатів вивчення дисципліни є: екзамен; стандартизовані тести; розрахункові роботи; контрольні роботи, реферати.

Методами навчання для всіх видів занять є:

- робота з літературою - опрацювання різних видів джерел, спрямоване на формування нових знань, їх закріплення, вироблення вмінь і навичок та реалізацію контрольно-корекційної функції в умовах формальної, неформальної та інформальної освіти;

- пояснення - словесне розкриття причинно-наслідкових зв'язків і закономірностей у розвитку природи, людського суспільства і людського мислення;

- дискусія - обмін поглядами щодо конкретної проблеми з метою набуття нових знань, зміцнення власної думки, формування вміння її обстоювати.

Методами навчання для лекційних занять є:

- лекція - усний виклад навчального матеріалу, який характеризується великим обсягом, складністю логічних побудов, сконцентрованістю розумових образів, доведень і узагальнень;

- ілюстрування - показ та сприйняття предметів, процесів і явищ у їх символічному зображенні за допомогою плакатів, карт, портретів, фотографій, схем, репродукцій, звукозаписів тощо;

- відеометод - використання відеоматеріалів для активізації наочно-чуттєвого сприймання; забезпечує більш легке і міцне засвоєння знань в їх образно-понятійній цілісності та емоційній забарвленості;

Методами навчання для практичних та семінарських занять є: практична робота - метод поглиблення і закріплення теоретичних знань та перевірки наукових висновків;

Методами контролю і самоконтролю є: фронтальне опитування; контрольні роботи, письмові заліки; контрольні тестові роботи програмованого типу.

7. Форми поточного та підсумкового контролю

Досягнення студента оцінюються за 100-бальною системою Університету.

Підсумкова оцінка навчального курсу включає в себе оцінки з поточного контролю і оцінки заключного іспиту. У кожного компонента своя частка в загальній системі оцінок. У проміжних оцінках студент може набрати від 60 балів до 100 балів. Під компонентом проміжних оцінок розуміються поточні оцінки протягом семестру (активність, участь в дискусіях; виконання завдань та інше).

Питома вага заключного іспиту в загальній системі оцінок - **40 балів**. Право здавати заключний іспит дається студенту, якій з урахуванням максимальних балів проміжних оцінок і заключного іспиту набирає не менше **60 балів**. Підсумкова оцінка навчального курсу є сумою проміжних оцінок і оцінки іспиту.

Поточний контроль проводиться на кожному семінарському, практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на семінарських заняттях та набутих практичних навичок під час виконання завдань лабораторних/практичних робіт.

Зарахування кредитів навчального курсу можливо тільки після досягнення результатів, запланованих РПНД, що виражається в одній з позитивних оцінок, передбачених чинним законодавством.

1. **Форми контролю результатів навчальної діяльності студентів та їх оцінювання**

Кількість балів	Критерії оцінювання
Тести	
2	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, використані міжпредметні зв'язки, містить аргументовані висновки.
1,5	Відповідь в цілому правильна, достатньо повна, логічна; допущені несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу.
1	Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована.
0,5	Відповідь має суттєві помилки, аргументи не сформульовані, використовуються невірна термінологія.
0	Студент не дає відповіді.
<i>Максимальна оцінка студента за даний компонент програми:</i> <i>(5-й семестр): 10 балів (5 тестів по 2 бали) – денна форма, 2 бали (1 тест по 2 бали) – заочна форма</i> <i>(6-й семестр): 2 бали (1 тест по 2 бали) – денна форма, 4 бали (2 тести по 2 бали) – заочна форма</i>	

Кількість балів	Критерії оцінювання
Реферати та їх презентації	
5-й семестр	
4	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, використані міжпредметні зв'язки, містить аргументовані висновки.
2	Відповідь в цілому правильна, достатньо повна, логічна; допущені несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу.
1	Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована.
0,5	Відповідь має суттєві помилки, аргументи не сформульовані, використовуються невірна термінологія.
0	Студент не дає відповіді.
6-й семестр	
3	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, використані міжпредметні зв'язки, містить аргументовані висновки.
2	Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована.

1	Відповідь має суттєві помилки, аргументи не сформульовані, використовуються невірна термінологія.	
0	Студент не дає відповіді.	
Максимальна оцінка студента за даний компонент програми: (5-й семестр): 12 балів (3 реферати по 4 бали) – денна форма, 16 балів (4 реферати по 4 бали) – заочна форма (6-й семестр): 3 бали (1 реферат по 3 бали) – денна форма		
Кількість балів		Критерії оцінювання
денна форма	заочна форма	
Розрахункові завдання (РЗ)		
5-й семестр		
10	-	Завдання виконано у встановлений термін. Студент самостійно визначає тип задачі і раціонально розв’язує її. Може розв’язувати комбіновані задачі. Звіт відповідає встановленим вимогам.
7	-	Завдання виконано самостійно з порушенням встановлених термінів. Студент самостійно визначає тип задачі і раціонально розв’язує її. Може розв’язувати комбіновані задачі. Звіт відповідає встановленим вимогам.
5	-	Завдання виконано з порушенням встановлених термінів. Студент наводить потрібні формули. Розв’язує задачу, користуючись алгоритмом. Складений звіт містить неточності у висновках та помилки.
3	-	Студент складає скорочену умову задачі, робить обчислення лише за готовою формулою.
0	-	Студент не розв’язує задачі
6-й семестр		
20	13	Завдання виконано у встановлений термін. Студент самостійно визначає тип задачі і раціонально розв’язує її. Може розв’язувати комбіновані задачі. Звіт відповідає встановленим вимогам.
15	9	Завдання виконано самостійно з порушенням встановлених термінів. Студент самостійно визначає тип задачі і раціонально розв’язує її. Може розв’язувати комбіновані задачі. Звіт відповідає встановленим вимогам.
15	9	Завдання виконано з порушенням встановлених термінів. Студент наводить потрібні формули. Розв’язує задачу, користуючись алгоритмом. Складений звіт містить неточності у висновках та помилки

15		
15 10 5 3		9 6 Студент складає скорочену умову задачі, робить обчислення лише за готовою формулою.
0	0	Студент не розв’язує задачі.
Максимальна оцінка студента за даний компонент програми:		
(5-й семестр): 10 балів (1 РЗ по 10 бали) – денна форма		
(6-й семестр): 40 бали (2 РЗ по 20 бали) – денна форма, 26 балів (2 РЗ по 13 балів) – заочна форма		
Кількість	Критерії оцінювання балів	
	Контрольна робота	
5-й семестр Робота виконана у встановлений термін. Виконана самостійно. Відповідь на		
40-30	питання правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, використані міжпредметні зв’язки, містить аргументовані висновки, повний список літератури.	
29-20	Робота виконана у встановлений термін. Відповідь в цілому правильна, достатньо повна, логічна; допущені несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу та формулюванні висновку.	
19-10	Робота виконана з порушенням встановлених термінів. Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована, не містить висновків.	
9-1	Робота виконана з порушенням встановлених термінів. Відповідь має суттєві помилки, аргументи не сформульовані, використовуються невірна термінологія та хронологія. Висновки відсутні.	
0	Робота не виконана.	
6-й семестр		
30-25	Робота виконана у встановлений термін. Виконана самостійно. Відповідь на питання правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, використані міжпредметні зв’язки, містить аргументовані висновки, повний список літератури.	
24-18	Робота виконана у встановлений термін. Відповідь в цілому правильна, достатньо повна, логічна; допущені несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу та формулюванні висновку.	
17-10	Робота виконана з порушенням встановлених термінів. Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована, не містить висновків.	
9-1	Робота виконана з порушенням встановлених термінів. Відповідь має суттєві помилки, аргументи не сформульовані, використовуються невірна термінологія та хронологія. Висновки відсутні.	
0	Робота не виконана.	
Максимальна оцінка студента за даний компонент програми (заочна форма):		
(5-й семестр): 40 балів (1 тест по 40 балів)		
(6-й семестр): 30 балів (1 тест по 30 балів)		

Поточний модульний контроль у формі тестування

Правильних відповідей, %	100	90	80	70	60	50	40	30	20	10
Бал	15	14,5	13	11,5	10	8,5	7	4,5	3	1,5
<i>Максимальна оцінка студента за даний компонент програми (денна форма):</i> <i>(5-й семестр): 30 балів за ПМК (2 тести по 15 балів)</i> <i>(6-й семестр): 15 балів за ПМК (1 тест по 15 балів)</i>										

Параметри оцінювання теоретичних питань до іспиту

Теоретичні питання до іспиту		Критерії письмового оцінювання
Денна форма	Заочна форма	
10	7	Відповідь студента: - містить повний, розгорнутий, правильний виклад матеріалу з поставленого питання; - демонструє знання основних понять і категорій та взаємозв'язку між ними, вірно розуміння змісту основних теоретичних положень; - вказує на вміння давати змістовний та логічний аналіз матеріалу з поставленого питання.
9		Відповідь студента: - демонструє знання різних наукових концепцій та підходів щодо певної науково-теоретичної чи науковопрактичної проблеми, пов'язаної з поставленим питанням; здатність робити власні висновки в разі неоднозначності, спірного чи проблемного характеру поставленого питання.
8	6	Студент дав досить змістовну відповідь на поставлене питання, але відповідь містить наступні недоліки: недостатня повнота, незначні неточності чи прогалини при поясненні того чи іншого аспекту питання; недостатньо детально розкритий предмет запитання, а основні поняття носять тезисний характер.
7		Студент дав досить змістовну відповідь на поставлене питання, але відповідь містить наступні недоліки: оформлення екзаменаційної роботи в цілому є акуратним, але містить виправлення;

		відповідь на ситуаційне завдання є недостатньо аргументованою.
6	5	Студент дав відповідь на поставлене питання, однак допустив суттєві помилки як змістовного характеру, так і при оформленні відповіді на питання, а саме: - зміст відповіді свідчить про прогалини у знаннях з відповідного питання або ж про невірне розуміння окремих аспектів поставленого питання; - відповідь викладена недостатньо аргументовано та/або з порушенням правил логіки при поданні матеріалу.
5		Студент дав відповідь на поставлене питання, однак допустив суттєві помилки як змістовного характеру, так і при оформленні відповіді на питання, а саме: - відповідь не містить аналізу проблемних аспектів поставленого питання, свідчить про недостатню обізнаність з основними науковими теоріями і концепціями, що стосуються відповідного питання.
4	4	Студент дав відповідь на поставлене питання, однак допустив суттєві помилки як змістовного характеру, так і при оформленні відповіді на питання, а саме: - у роботі багато грубих орфографічних помилок.
3		Студент дав відповідь на поставлене питання, однак допустив суттєві помилки як змістовного характеру, так і при оформленні відповіді на питання, а саме: - обґрунтування відповіді до теоретичного питання є слабко аргументованим і/або в окремих аспектах алогічним.
2	3	Студент взагалі не відповів на питання, або його відповідь є неправильною, тобто містить грубі змістовні помилки щодо принципових аспектів поставленого питання.
1	2	Аргументація відсутня взагалі або ж є абсолютно безсистемною чи алогічною. Задача розв'язана невірно. Відповідь на ситуаційне завдання є необґрунтованою та алогічною.
0	1	Студент не відповідає на питання

Таблиця 11

Параметри оцінювання практичних питань до іспиту

Практичне завдання до іспиту		Критерії оцінювання
Денна форма	Заочна форма	
11	5	містить послідовний та аргументований розв'язок задачі (завдання)

10		- вірно зроблені всі розрахунки до задачі
9	4	алгоритм розв'язку задачі є вірним, однак допущені незначні помилки при розрахунках.
8		алгоритм розв'язку задачі є вірним, однак допущені суттєві помилки при розрахунках.
7	3	порушено алгоритм розв'язку задачі і/або присутні помилки при розрахунках, відсутні висновки.
6		обґрунтування відповіді до практичного завдання є слабо аргументованим і/або в окремих аспектах алогічним.
5	2	Аргументація щодо вирішення практичного завдання відсутня взагалі або ж є абсолютно безсистемною чи алогічною.
4		Задача розв'язана невірно, але простежується вірний алгоритм дій.
3	1	Задача не вирішена. Відповідь є необґрунтованою та алогічною.
0-2	0	Студент взагалі не вирішив практичні завдання

Параметри оцінювання курсової роботи

Параметри оцінювання	Кількість балів	Критерії оцінювання за бальною шкалою
Пояснювальна записка	40	Зміст роботи відповідає обраній темі; наявність посилань на використану літературу та відповідність оформлення роботи стандарту; відповідність висновків меті та завданням дослідження. Робота виконувалась систематично та вчасно подана на перевірку науковому керівнику у відповідності із планом виконання курсової роботи.
	35	Зміст роботи відповідає обраній темі; наявність чітко сформульованої проблеми; адекватність формулювання об'єкта, предмета, мети та задач дослідження; наявність посилань на використану літературу та відповідність оформлення роботи стандарту; адекватність обраних методів предмету дослідження, грамотне використання методів; використання методів математичної статистики; відповідність висновків меті та завданням дослідження. Робота виконувалась не систематично та подана на перевірку науковому керівнику з порушенням плану виконання курсової роботи.
	30	Зміст роботи відповідає обраній темі; але має поверхневий аналіз, матеріал викладено непослідовно та необґрунтовано. Робота виконувалась не систематично та подана на перевірку

		науковому керівнику з порушенням плану виконання курсової роботи.
	20	Робота, оформлена за вимогами, які пред'являються до курсових робіт, але має недостатньо критичний аналіз, матеріал викладено непослідовно та необґрунтовано. Основні тези роботи розкриті, але недостатньо обґрунтовані, нечітко сформульовано висновки, пропозиції і рекомендації.
	15	Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень і лише за допомогою викладача може виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.
	5	Робота не носить дослідницького характеру, не має аналізу і не відповідає вимогам, які пред'являються до курсових робіт.
		У роботі немає висновків або вони носять декларативний характер.
Ілюстративна частина	20	презентація гарно організована, доповідь супроводжується ілюстративними матеріалами, матеріали ілюстрації підготовлені відповідно до вимог що висуваються.
	15	презентація гарно організована, доповідь супроводжується ілюстративними матеріалами, на які не завжди дано посилання у доповіді або ілюстративні матеріали оформлені з незначними зауваженнями;
	10	ілюстративні матеріали низької якості, в організації презентації спостерігається невпевненість
	5	ілюстративні матеріали низької якості, в доповіді немає посилань на ілюстративні матеріали.
Захист роботи	40	довідь логічно побудована, студент чітко та стисло викладає основні результати дослідження, показує глибокі знання з питань теми, оперує даними дослідження, вносить пропозиції по темі дослідження, під час доповіді вміло використовує презентацію, впевнено і докладно відповідає на поставлені запитання.
	35	студент спроможний чітко та стисло викласти основні результати дослідження, дає правильні відповіді на всі запитання, але не завжди упевнений в аргументації, чи не завжди коректно її формулює.
	30	студент спроможний чітко та стисло викласти основні результати дослідження, належно обґрунтовує положення роботи, але допускає неточності у відповідях на запитання.
	25	студент спроможний чітко та стисло викласти основні результати дослідження але допускає суттєві неточності у відповідях на запитання, не завжди належно обґрунтовує положення роботи.

20	студент невіпорядковано викладає основні результати дослідження, намагається дати відповідь на поставлені запитання і робить спроби аргументувати положення роботи.
15	студент невіпорядковано викладає основні результати дослідження робить спроби аргументувати положення роботи, надає неповні, поверхові, необґрунтовані відповіді на поставлені питання.
10	студент демонструє задовільні знання з теми дослідження, але не може впевнено й чітко відповісти на додаткові запитання членів комісії, та належно обґрунтувати положення роботи.
5	студент невіпорядковано викладає основні результати дослідження, не спроможний дати відповідь на запитання, відстоювати свою позицію

Форма контролю	Максимальна кількість балів	
	денна форма	заочна форма
Виконання тестів: (5-й семестр)	4x2 бали = 8 балів	1x2 бали = 2 бали
(6-й семестр)	1x2 бали = 2 балів	2x2 бали = 4 бали
Підготовка рефератів та їх презентацій: (5-й семестр) (6-й семестр)	3x4 бали = 12 балів 1x3 бали = 3 балів	4x4 бали = 16 балів -
Виконання РЗ: (5-й семестр) (6-й семестр)	1x10 бали = 10 балів 2x20 бали = 40 бали	1x2 бали = 2 бали 2x13 балів = 26 балів
ПМК: (5-й семестр) (6-й семестр)	2x15 балів = 30 балів 1x15 балів = 15 балів	- -
Контрольна : (5-й семестр) (6-й семестр)	- -	40 балів 30 балів
Екзамен: (5-й семестр) (6-й семестр)	40 балів 40 балів	40 балів 40 балів
Всього: (5-й семестр) (6-й семестр)	100 балів 100 балів	100 балів 100 балів

Оцінювання виконання курсової роботи

Пояснювальна записка	Ілюстративна частина	Захист роботи	Сума
до 40	до 20	до 40	100

7. Критерії оцінювання результатів навчання

Елемент програми		Денне відділення		Заочне відділення	
		Вид роботи	Кількість балів	Вид роботи	Кількість балів
1		2	3	4	5
5-й семестр					
1	T1	Тест	2	Тест	2
2	T2	Реферат	4	Реферат	4
3	T3	Тест	2	-	-
4	T4	Реферат	4	Реферат	4
5	ПМК	Тест	15	-	-
6	T5	Реферат	4	Реферат	4
7	T6	Тест	2	-	-
8	T7	Тест	2	Реферат	4
9	T8	РЗ	10	РЗ	2
10	ПМК	Тест	15	-	-
11	Контр.робота			Тест	40
Підсумковий контроль		Екзамен	40	Екзамен	40
Сума балів			100		100
6-й семестр					
12	T9	-	-	-	-
13	T10	-	-	-	-
14	T11	Реферат	3	Тест	2
15	T12	Тест	2	Тест	2
16	T13	РЗ	20	РЗ	13
17	T14	РЗ	20	РЗ	13
18	ПМК	Тест	15	-	-
19	Контр.робота			Тест	30
Підсумковий контроль		Екзамен	40	Екзамен	40
Сума балів за модуль 2			100		100

9. Засоби навчання

Засобами навчання для вивчення дисципліни є мультимедіа- і проекційна апаратура (проектори, екрани, смартдошки) та комп'ютери, комп'ютерні системи та мережі, завдяки яким за певний час досягається визначені ціль і результат навчання в межах освітнього процесу.

10. Рекомендовані джерела інформації Основна література

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003 // Відомості Верховної Ради, 2003, № 18-22, ст.144
2. Кодекс торговельного мореплавства України // Відомості Верховної Ради України. – 1995. - № 47-52. – ст.349.
3. Про вільний доступ до портових послуг : Директива Європейського парламенту і Ради від 26 червня 1990 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://uazakon.com/documents/date_3v/pg_gnnzwf/pg9.htm
4. Про морські порти України. Закон України від 17.05.2012 № 4709-VI
5. Винников В.В. Экономика предприятия морского транспорта (Экономика морских перевозок): Учебник для вузов водного транспорта. - 2-е изд., перераб. и доп. - Одесса: Латстар, 2018. - 416 с.
6. Жихарева В.В. Экономика морского транспорта: Учебник / В.В. Жихарева, А.М. Котлубай, О.Н. Кибик. и др.. – Харьков: «БУРУН КНИГА», 2016. – 480 с.
7. Кириченко О.П. Методичні вказівки до проведення практичних занять з дисципліни «Економіка і організація діяльності морських портів». - Миколаїв: НУК, 2015. – 35 с.

Допоміжна література

1. Вильский Г.В. Управление морским портом / Г.В. Вильский, И.Н. Гончаров, Ю.Ю. Крук, Е.Д. Крушкин. – Одесса: Феникс, 2016. – 482 с.
2. Голубкова И.А. Экономический механизм развития круизного судоходства Украины / И.А. Голубкова // ИПРЭЭИ НАН Украины. – Одесса:ИПРЭЭИ НАН Украины, 2018. – 424с. – 300 прим. (26,5 друк. арк.) – ISBN 978-966-02-6278-2.
3. Чекаловец В. И. Морские порты в системе морехозяйственного комплекса Украины: предложения к стратегическим направлениям развития /Чекаловец В. И., Крыжановский С. В., Олефир И. М. // Транспорт. – 2017. – № 50. – С. 63–68.
4. Ницевич А. Правовой статус морского порта / А. Ницевич, В. Лебедев // Порты Украины. – 2019. – № 2. – С. 44–45.

5. Ницевич А. Инвестиции в портовое хозяйство Украины/ А. Ницевич // Порты Украины. – 2019. – № 1. – С. 59–60.
6. The Role of Seaports as Logistics Centers in the Modelling of the Sustainable System for Distribution of Goods in Urban Areas Green Logistics for Greener Cities, Szczecin, 19-21 May 2017
<http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1877042814054664>
7. Impacts of Seaplanes and Seaports on the Perception and Conception of the Modern City <http://juh.sagepub.com/content/40/6/1028.abstract>

Інформаційні ресурси в інтернет

1. Администрация морских портов Украины <http://www.uspa.gov.ua/ru/>
2. Морские бизнес-новости Украины <http://www.maritimebusinessnews.com.ua/>
3. Порты Украины [журнал]: <http://portsukraine.com/>
4. Порты Украины [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://ports.com.ua/>
5. Справочник морских портов Украины [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://brokstar.com.ua/spravochniki/spravochnik-morskih-portov-ukrainy>
6. World sea ports <https://www.searates.com/maritime/>
7. Войлошников М.В. Модели оценки судов, активов морских предприятий и ресурсов океана (электронное учебное пособие). Электронный ресурс. – Режим доступа: http://wealth-marine.com/book_frameset_.html
8. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
9. Козырь Б. Морские кластерные системы и Николаевский регион – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.blackseatrans.com/article.php?articleID=2355>
10. Рекомендація № 16 Європейської економічної комісії ООН ЛОКОД ООН – Класифікатор портів та інших пунктів (Женева, січень 1996 року) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_989.
11. Статут про міжнародний режим морських портів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.lex-line.com.ua/?go=full_article&id=781.
12. Стратегія розвитку морських портів України на період до 2015 року : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 16 липня 2009 року, № 1051-

[Електронний ресурс]. – Режим доступу :
<http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1051-2008-%F0.16>.